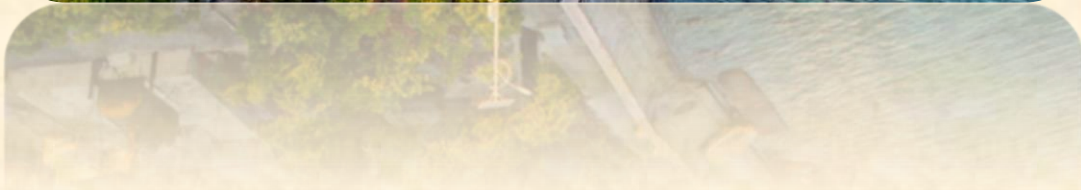

BẢN TIN NGÀY NGHIÊN CỨU BIỂN ĐÔNG

(Cập nhật 14/10/2020)

Tình hình nổi bật

Thứ trưởng Ngoại giao Mỹ Stephen Biegun ngày 12/10 phát biểu tại Diễn đàn Mỹ - Ấn tại Trung tâm Ananta cho rằng dù kết quả bầu cử Tổng thống Mỹ sắp tới như thế nào, Mỹ vẫn tiếp tục làm sâu sắc thêm quan hệ với Ấn Độ. Khẳng định Mỹ sẽ thúc đẩy quan hệ với Ấn Độ nhưng không nhất thiết phải theo mô hình liên minh hậu Chiến tranh lạnh mà là một mối liên kết căn bản dựa trên những mục tiêu chung về an ninh và chính trị. Biegun cũng đưa ra một số kiến nghị để thúc đẩy quan hệ Mỹ - Ấn: (i) Gia tăng và thể chế hoá các đối thoại giữa hai nước ở các kênh và trong nhiều lĩnh vực khác nhau; (ii) Mở rộng hợp tác giữa hai nước không chỉ trong khuôn khổ song phương hay Quad mà với các đối tác khác ở khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương; (iii) Về hợp tác an ninh – quốc phòng, nên tăng cường mua bán vũ khí và chia sẻ thông tin để tăng cường năng lực cho Ấn Độ và gia tăng sự hiệp đồng tác chiến giữa hai nước thông qua các diễn tập, trao đổi và đối thoại.

Người phát ngôn Ngoại giao Triệu Lập Kiên ngày 12/10 trả lời báo chí về việc Nhật Bản tập trận tại Biển Đông, cho rằng tình hình Biển Đông hiện nay tổng thể ổn định; hòa bình, phát triển, thúc đẩy hợp tác là tâm nguyện chung của các nước trong khu vực. Hy vọng các quốc gia liên quan không có những hành động phá hoại hòa bình an ninh và ổn định của khu vực.

Báo Hoàn Cầu ngày 11/10 đăng phản ứng của Đại sứ quán Trung Quốc tại Malaysia trước việc Malaysia bắt giữ 6 tàu cá và 60 ngư dân Trung Quốc, cho biết Sứ quán Trung Quốc coi trọng vụ việc này, trước mắt đã liên lạc với cơ quan chấp pháp hải sự của Malaysia, tiếp tục tìm hiểu và xác thực tình hình, yêu cầu Malaysia đảm bảo quyền lợi hợp pháp của ngư dân Trung Quốc. Hiện nay Trung Quốc đã cử người đến bang Johor tiến hành điều tra lãnh sự đối với các ngư dân trong vụ việc, đồng thời điều tàu cứu trợ nhằm giải quyết các công việc tiếp theo.

Người phát ngôn Ngoại giao Hoa Xuân Oánh ngày 9/10 trả lời báo chí về việc Nhật Bản phản đối Trung Quốc thành lập website về đảo Điếu Ngư, cho rằng đảo này là lãnh thổ cố hữu của Trung Quốc, việc này được xây dựng trên căn cứ lịch sử và pháp lý. Trung Quốc căn cứ vào lập trường chủ quyền để xây dựng bảo tàng số về đảo Điếu Ngư, Nhật Bản không có quyền bình luận. Về vấn đề Nhật Bản sử

dụng tên gọi mới về hành chính cho đảo Điếu Ngư, cho rằng Nhật có ý đồ thông qua việc thay đổi tên gọi để khiêu khích chủ quyền của Trung Quốc; điều này là phi pháp, không có hiệu lực và không thể thay đổi sự thực rằng đảo này thuộc về Trung Quốc.

Góc nhìn Quốc tế

+ Châu Mỹ - EU:

Trung tâm nghiên cứu CSIS ngày 14/10 công bố khảo sát cho thấy đa số người Mỹ (54%) nhìn tiêu cực về Trung Quốc và cho rằng nước này là mối đe dọa lớn nhất đối với Mỹ. Đáng chú ý, khảo sát cho thấy nhiều người dân Mỹ ủng hộ nước này bảo vệ các đối tác ở Biển Đông trước mối đe dọa từ Trung Quốc. “Điều này cho thấy mối lo ngại gia tăng tại Mỹ đối với Trung Quốc và các thách thức từ Trung Quốc”, theo bà Bonnie Glaser, Giám đốc dự án về sức mạnh của Trung Quốc tại CSIS.

+ Các nước khác:

Học giả Debasis Bhattacharya (Ấn Độ) ngày 13/10 cho biết Indonesia, Malaysia, Philippines và Việt Nam hiện đang có tranh chấp với Trung Quốc ở Biển Đông, trong khi đó Ấn Độ và Trung Quốc cũng đang căng thẳng tại Đông Ladakh. Do đó, việc tăng cường hợp tác chiến lược về Sáng kiến các đại dương Ấn Độ-Thái Bình Dương (IPOI) của Ấn Độ đối với ASEAN ngày càng quan trọng. Các mục tiêu của IPOI thu hút được sự quan tâm lớn do có các điều khoản hợp tác về chính chính, an ninh và biển. Trong tranh chấp biển, Indonesia, Việt Nam và Philippines có xu hướng nghiêng về Ấn Độ để tìm kiếm sự hợp tác. Về kinh tế, Singapore, Thái Lan và Myanmar có xu hướng nghiêng về Ấn Độ nhằm tìm kiếm thị trường. Dù Malaysia và Campuchia có xu hướng nghiêng về Trung Quốc nhưng cũng nhận thức được sức mạnh của Ấn Độ về cân bằng với Trung Quốc trong vấn đề kinh tế.

Học giả Vijay Sakhuja (Trung tâm Nghiên cứu chính sách công Ấn Độ, cựu giám đốc Quỹ biển quốc gia) ngày 13/10 nhận định, ngoài Nga, các cường quốc như Mỹ, Pháp, Anh đang thay đổi cách tiếp cận thống nhất hơn đối với vấn đề Biển Đông: yêu sách lịch sử của Trung Quốc ở Biển Đông không phù hợp với UNCLOS

1982, hành vi hung hăng và cưỡng ép của Trung Quốc ở Biển Đông làm xói mòn an ninh khu vực. Tuy nhiên, căng thẳng Mỹ-Trung hiện nay sẽ khiến tranh chấp Biển Đông trở nên căng thẳng hơn. Các bên đều không chấp nhận lùi bước. Trong bối cảnh đó, hoạt động quân sự của Mỹ, đồng minh và đối tác ở Biển Đông sẽ tiếp tục được thực hiện khiến cho căng thẳng gia tăng, không chỉ ở khu vực mà còn diễn ra ở nơi khác.

Biên tập: Nguyễn Nhật

@Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao

"Bản tin ngày Nghiên cứu Biển Đông" được soạn thảo từ các tài liệu công khai nhằm tổng hợp thông tin giúp bạn đọc. Các thông tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Viện Biển Đông. Ban biên tập không chịu trách nhiệm đối với sự thay đổi về nội dung của tin gốc cũng như đường dẫn kèm theo đến các tin gốc.

Mọi ý kiến góp ý xin gửi về Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao, 69 Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội; email: scsi@dav.edu.vn.